

Diccionari de relacions internacionals

Pròleg

Des de temps immemorials els pobles han tingut relacions amb els seus veïns per cooperar, comerciar i, dissortadament, també per barallar-se. En el procés de construcció de les relacions entre grups humans diversos, la paraula hi ha jugat sempre un paper primordial. És gràcies a la paraula i al seu poder de creació de conceptes intangibles (poble, nació, sobirania, llibertat...) que els humans hem anat construint la manera d'entendre'ns a nosaltres mateixos i hem teixit complicitats, desavinences, aliances i hostilitats entres grups diversos. Com explica Yuval Harari al seu llibre *Sàpiens*, és la paraula, precisament, i el poder de cooperació que és inherent a la paraula, el que ens dona un avantatge qualitatiu respecte de la resta dels animals i ens ha permès convertir-nos —tant per a les coses bones com per a les que no ho són tant— en una espècie hegemònica sobre la Terra.

Aquestes relacions, que inicialment eren més restringides i menys sofisticades, s'han anat estenent, regulant i fent cada cop més complexes al llarg de la història fins a arribar, en els nostres dies, en un moment d'eclosió global. El present i el futur estan i estaran cada cop més marcats per la interconnexió, pels intercanvis constants i de tota mena entre comunitats humanes, independentment de la distància —tant geogràfica com ideològica— que les separi.

Per això és tan important preveure tots els supòsits que operen en l'ús de la terminologia que utilitzem quan ens relacionem amb aquells que es troben més enllà de les nostres fronteres i amb qui estem destinats a entendre'ns i a cooperar. Perquè, malauradament, tot i els grans avenços científics i tècnics, no hem estat capaços, encara, d'erradicar els conflictes entre pobles diferents ni la seva expressió més dramàtica: les guerres, tant militars com econòmiques, i les migracions forçades de persones que en deriven i que constitueixen una realitat ben actual.

Tota la terminologia específica que generen les relacions entre territoris, des de vessants tan diferents i alhora complementaris com són el jurídic, el comercial, el de seguretat o l'humanitari, és recollida i definida en aquest diccionari amb la qualitat que caracteritza l'extensa producció terminològica del Centre de Terminologia TERM-CAT, adscrit al Departament de Cultura, amb més de set-cents diccionaris publicats. Un equip multidisciplinari d'una quinzena d'experts, sota la coordinació del professor Xavier Fernández Pons, assegura un tractament rigorós d'aquest ampli ventall temàtic.

Vull agrair de manera especial la implicació, absolutament imprescindible en aquest projecte, del Govern d'Andorra i de la Secretaria d'Acció Exterior i de la Unió Europea de la Generalitat de Catalunya, que han revisat el contingut del diccionari.

Confio que tot el bagatge terminològic en català contingut en aquest diccionari es pugui utilitzar ben aviat sense restriccions en un àmbit en què fins ara, per motius polítics, amb l'excepció del Principat d'Andorra, ha tingut un paper escadusser i secundari: treballem

perquè l'ús de tota aquesta terminologia arribi a ser ben aviat present en tots els contextos oficials internacionals. Aquest serà un senyal inequívoc de plena normalitat per a la nostra llengua i per als països que la tenen com a pròpia.

Laura Borràs i Castanyer
Consellera de Cultura

Barcelona, 29 de novembre de 2018